

HOFSETH Håndtering av dødfisk

A Q U A

Dokumentadministrator: Elisabeth Skarbø
Godkjent av: Elisabeth Skarbø

Gyldig fra: 05.12.2019
Revisjonsfrist: 04.12.2020

Revisjon: 1.2
ID: 1011

Prosedyre for dødfiskhåndtering

Formål

Redusere smittepresset på anlegget og unngå lokal forurensning.

Omfang

Gjelder alle dager i året for nøter i bruk.

Ansvar og myndighet

Røktere er ansvarlig for at håndtering av **all** dødfisk utføres i henhold til prosedyre.

DØDFISKHÅNTERING

Dødfisken skal behandles etter disse punktene:

1. Dødfiskhåven trekkes opp minst en gang pr. dag fra hver not. Dette gjøres forsiktig og hensynsfullt med tanke på at alt går som normalt (dvs. liten motstand i tauet, at fisken ikke "renner" og at arrangementet ser uskadd ut).

2. All dødfisk skal registreres i Fishtalk

3. Dødfisken legges direkte i kar, *ikke* på anlegget. Deretter senkes håven ned igjen. Ved abnormiteter må dette meldes til fiskehelseansvarlig!

4. Når dødfiskhåvene er tømt, skal en gå over og renske noten for flytende rot og døde fisker, samt håve «svimere».

5. Det skal daglig (oftere ved behov) tas ut svimere/sturere.

6. Svimere/Sturere *skal* avlives med slag mot hode umiddelbart etter uttak fra not eller overdose med bedøvelse.

7. Dødfisken kvernes og tilsettes maursyre. Se prosedyre [Ensilering](#)

8. Antall dødfisk pr. not registreres i journal.

9. Ved dødelighet over 0.15 % pr uke i en not skal årsak kartlegges. Ved uklar årsak skal fiskehelseansvarlig kontaktes.

10. Ensilasje blir hentet av båt, Scanbio. All pumping skal skje lukket og uten søl.

11. Leverings-/Fraktbrev (Handelsdokument) ligger elektronisk på Scanbio sine kundesider: <http://scanbio.com/supplierportal/>
Alle lokaliteter har egen innlogging.

BEREDSKAP VED FORHØYET DØDELIGHET:

Ved akutt forhøyet dødelighet – massedød: [Beredskapsplan Matfisk](#)

12. Før større arbeidsoperasjoner skal det vurderes om man har nok ensileringskapasitet samt syre i tilfelle massedød skulle oppstå.

13. Ensileringsstank skal tømmes hvis den er nesten full.

14. Hofseth har ekstra ensileringsstanker på servicebase Bugen(120m³), en transportabel tank på 11m³ samt en ekstra kvern.

15. Intern eller ekstern servicebåt brukes til å frakte tanker t/r lokalitet og servicebase. Varslingsliste står i beredskapsplan.

16. Ved dødelighet over 7 tonn må man vurdere om man skal begynne å iverksette beredskapsplan. Kontakt fiskehelsesjef i slike situasjoner.

17. Dødelighet over 0,25/0,5 promille (fisk over 1 kg/fisk under 1 kg) per merd skal varsles mattilsynet. Fiskehelsesjef skal gjøre dette og må varsles ved forhøyet dødelighet.

BRUK AV LIFT UP SYSTEMER

Montering av lift-up:

18. Lift-up monteres i henhold til brukerhåndbok, og skjema for montering av liftup [Montering av Lift Up](#) fylles ut. Se brukerhåndbok. [Lift Up](#)
19. Før lift-up settes ut skal det kontrolleres at alle skarpe kanter/metalldele/klemmer er forsvarlig beskyttet for å unngå å ta hull i not.
20. Oppsamler skal sentreres i noten og senkes ned uten å være i kontakt med notlin.
21. Flatslange skal komme opp av vannet i 45 graders vinkel for å unngå knekk på slange.
22. Not og lift-up skal kontrolleres med dykkere før utsett av fisk.
23. Prosedyre for dykkerinspeksjoner følges. [Dykkerinspeksjoner](#)

Rutiner for daglig drift:

24. Kompressor startes, la det gå minst 10 minutter før første lift-up system startes.
25. Åpne ventilen svært forsiktig, helst ikke mer enn 1/3 dels åpning, la slangene fylle seg rolig med vann for å unngå krøll på slangen og unødvendig slitasje. Full åpning på ventilen skal kun benyttes hvis det ikke kommer opp fisk)
26. Liftup skal stå 100% i senter på nota.
27. Ved anlegg som har fôrflåte skal det vær kommunikasjon med servicebåt for å påse med kamera at det tomt for dødfisk rundt/under og i liftup.
28. Kjør LiftUp systemet slik at det er tomt for død fisk.
29. Fjern den døde fisken og få den over kvern/fraktekasser. (Kontroller at det ikke er kommet opp fremmedlegemer i silkassen under pumping)
30. Visuelt sjekk at slangen ikke lekker under den daglige pumpingen. Påse at slangen fra
31. oppsamleren ikke ganger mot merdkanten.
32. Kontroller at ventil for luftslange er forsvarlig festet til rekkverk. Kontroller at sikrings tauet til luftslangen er festet til rekkverk.
33. Hvis ikke kompressoren har stanset etter 10 min etter siste LiftUp system ble pumpet må man kontrollere luftspredernetet for lekkasje.
34. Skru av kompressoren.
35. Topprør skal sjekkes jevnlig for gnag og slitasje.
36. Luftvetil sjekkes at den er forsvarlig festet til rekkverk.
37. Ved [Lining av not](#) skal LiftUp tas ut av merden før liningen starter.

KONTROLL OG ETTERSYN

38. Sjekk/etterkontroll av Liftup gjøres ved hjelp av kamera/ROV av serviceteam eller med dykkere [Periodisk dykke/ROV kontroll av not/ring](#) fylles ut.
39. Ukentlig visuell kontroll med kamera. Sjekk at liftup ligger riktig i bunn og at det ikke er gnag mot not.

REGISTRERING

FishTalk

VED AVVIK

Avvik meldes inn i kvalitetssystem [Avviksregistrering oppdrett](#)
Ved mistanke om rømming skal det meldes fiskeridirektoratet.